

2023-10-24

TJÄNSTESKRIVELSE

Dnr: KFKS-2023-00995

Revidering av reglementen

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige fattar följande beslut.

Kommunfullmäktige antar revidering av reglementen i enlighet med bilagorna 1-6 till tjänsteskrivelse daterad den 24 oktober 2023. Revideringarna träder i kraft den 1 januari 2024.

Sammanfattning av ärendet

En översyn av nämndernas reglementen har genomförts. Syftet med översynen är att säkerställa att reglementena ligger i linje med Mål och budget samt att de är uppdaterade utifrån nämndernas olika ansvarsområde och gällande lagstiftning. I översynen har även reglementet med gemensamma bestämmelser för den politiska organisationen ingått då den har bäring på nämndernas reglementen.

Ärendet

Juridik- och kanslistaben har genomfört en översyn av nämndernas reglementen. Syftet med översynen är att säkerställa att reglementena ligger i linje med Mål och budget samt att de är uppdaterade utifrån nämndernas olika ansvarsområde och gällande lagstiftning. I översynen har även reglementet med gemensamma bestämmelser för den politiska organisationen ingått då den har bäring på nämndernas reglementen. Av nedan följer de förslag på revideringar som föreslås.

Revidering av nämnden för arbete och försörjnings reglemente

Förtydligande om skolformer

Av avsnitt G i nämndens reglemente framgår vilka skolformer nämnden ansvarar för. Det anges att nämnden är ansvarig som huvudman för;

- Kommunal vuxenutbildning
- Särskild utbildning för vuxna
- Utbildning i svenska för invandrare.

Numerera anger skollagen att begreppet *kommunal vuxenutbildning* omfattar samtliga skolformer, det vill säga;

- komvux i svenska för invandrare (sfi)
- komvux på grundläggande nivå
- komvux på gymnasial nivå
- komvux som anpassad utbildning på grundläggande nivå
- komvux som anpassad utbildning på gymnasial nivå

Utifrån skollagens nuvarande bestämmelser räcker det således att ange att nämnden har ansvar för ”kommunal vuxenutbildning” då nämnden har ansvar för samtliga delar inom ramen för den kommunala vuxenutbildningen. Punkten G föreslås därför förtydligas enligt följande.

”Nämnden för arbete och försörjning ansvarar för det som åligger kommunen som huvudman enligt skollagen och andra författningar som gäller för den kommunala vuxenutbildningen.

I ansvaret ingår att verka för ett varierat och allsidigt utbud med hög kvalitet som tillgodoser de studerandes efterfrågan samt arbetsmarknadens behov.

Revidering av miljö- och stadsbyggnadsnämndens reglemente

Planbesked

Kommunfullmäktige beslutade 2022-11-14, § 290, (KFKS 2022-00977) om revidering av miljö- och stadsbyggnadsnämndens reglemente. Syftet med revideringen av reglementet var att flytta över ansvaret för större planbesked till kommunstyrelsen eftersom kommunstyrelsen bedömdes kunna göra en mer samlad bedömning av planbeskedet utifrån ekonomi, planhänseende, trafiksituation och exploateringsekonomi.

I nu gällande reglementet för miljö- och stadsbyggnadsnämnden anges följande i punkten B10, ” Besluta om planbesked för enskild fastighet eller tomtdelning.”. I kommunstyrelsens reglemente anges i punkten H7, ” Besluta om planbesked som inte endast rör enskild fastighet eller tomtdelning.”.

Det har nu visat sig att behov finns att förtydliga de aktuella texterna i reglementena då nuvarande texter skapar en del oklarheter om var beslut om vissa planbesked ska tas. Med anledning av detta har miljö- och stadsbyggnadsnämnden den 30 augusti 2023 (§ 142) fattat beslut om att föreslå kommunfullmäktige att besluta om revidering av punkten B10 i nämndens reglemente enligt nedan.

”Besluta om planbesked om förslaget inte är av stor vikt eller har principiell betydelse.”

....

Revidering i kommunstyrelsens reglemente

Med anledning av ovan förslag om ändring miljö- och stadsbyggnadsnämndens reglemente föreslås kommunstyrelsens reglemente revideras i enlighet med följande (punkten H 7).

”Besluta om planbesked om förslaget är av stor vikt eller har principiell betydelse.”

Revidering i socialnämndens reglemente

Förtydligande om huvudmannaskap

I Nacka kommun har kommunfullmäktige fördelat huvudmannaskapet av hälso- och sjukvård till socialnämnden respektive äldrenämnden vad gäller insatser inom omsorg och stöd. Nämnderna kan antingen via kundval eller upphandling besluta att överlämna utförandet av en insats till en kommunal eller fristående anordnare. Det är innebär att utförandet av *uppgiften* övergår från huvudmannen till anordnaren men huvudmannaskapet är kvar hos socialnämnden/äldrenämnden. I nämndernas ansvar som huvudmän ingår ett övergripande ansvar för att den enskilde får en god vård vilket regelbundet behöver följas upp.

Varje enskild anordnare är sin egen *vårdgivare* i fråga om den öppna hälso- och sjukvården som bedrivs inom verksamheten. Det innebär att anordnaren har ett ansvar enligt patientsäkerhetslagen. I ansvaret ingår bland annat ett organisatoriskt ansvar och ett ansvar för att planera, leda och kontrollera verksamheten så att den lever upp till kravet på god vård. Om enskild har synpunkter eller klagomål på hälso- och sjukvården som anordnaren bedriver är det i första hand anordnaren (det vill säga vårdgivaren) som ska kontaktas.

För att förtydliga att socialnämnden är huvudman enligt ovan föreslås följande tillägg sist i avsnitt B.

Socialnämnden är också huvudman för kommunal hälso- och sjukvård inom sina ansvarsområden.

Då socialnämnden inte är vårdgivare föreslås nedan punkt tas bort från avsnitt B punkten 2.

2. Vårdgivare enligt 22 § hälso- och sjukvårdslagen.

Ersätta arbets- och företagsnämnden med nämnden för arbete och försörjning

Under punkten B i nämndens reglemente anges i vilka fall nämnden utgör socialnämnd i förhållande till kommunens övriga nämnder. I detta sammanhang nämns arbets- och företagsnämnden. Då arbets- och företagsnämnden denna mandatperiod bytt namn till nämnden för arbets- och försörjning bör namnet justeras på denna punkt.

Ansvar för särskild lagstiftning

Av socialnämndens reglemente framgår under område C vilka särskilda lagar som socialnämnden utgör kommunal nämnd för. De lagar som nämns är nedan uppräknade. Eftersom lagstiftningen i vissa fall förändrats föreslås en del smärre justeringar vilket framgår av nedan kommentarer. Förslaget är därför att socialnämnden anses vara ansvarig enligt följande lagstiftning.

---

1. Lotterilagen

Kommentar: Lotterilagen 1994:1000 har ersatts med spellagen (2018:1138). Lotterilagen föreslås därför ändras till spellagen.

2. Alkoholagen

3. Lagen om anordnande av visst automatspel

Kommentar: Lag (1982:636) om anordnande av visst automatspel har upphört och ersatts av spellagen. Punkten bör därför strykas.

4. Tobakslagen

Kommentar: Lagen heter numera lag (2018:2088) om tobak och liknande produkter. Namnet bör därför ändras.

5. Lag om handel med vissa receptfria läkemedel

Lagen om bostadsanpassningsbidrag föreslås läggas till i ovan uppräknade då ärenden i enlighet med lagen (2018:222) om bostadsanpassningsbidrag handläggs och beslutas av socialnämnden respektive äldrenämnden. Utifrån att lagstiftningen inte anger att socialnämnd ska handlägga ärendena behöver det pekas ut vilken nämnd som ansvarar för att tillhandahålla bostadsanpassning. Liknande tillägg föreslås även i äldrenämndens reglemente. Det kan noteras att det av nämndernas delegationsordningar redan anges att beslut i enlighet bostadsanpassningslagen fattas på delegation av nämnderna.

Revidering i äldrenämndens reglemente

Förtydligande om huvudmannaskap och ansvar enligt lag

Av punkten B framgår att äldrenämnden är huvudman för kommunal vård och omsorg. Kommunal vård och omsorg bör ersättas med kommunal hälso- och sjukvård eftersom begreppen vård och omsorg är vidare än hälso- och sjukvård. Det kan bland annat förknippas med den omsorg som ges enligt socialtjänstlagen. Hälso- och sjukvård utgår

däremot från definitionen i 2 kap. 1 § hälso- och sjukvårdslagen vilket avses här. Följande formulering föreslås därför i avsnitt B.

Äldrenämnden är huvudman för kommunal hälso- och sjukvård och fullgör kommunens uppgifter inom socialtjänsten (exklusive ekonomiskt bistånd) och de uppgifter som enligt annan lag eller författning ankommer på socialnämnd/ kommunal nämnd avseende personer över 65 år.

Då äldrenämnden har ansvar för att handlägga och besluta i ärenden om bostadsanpassningsbidrag för personer över 65 år (se ovan kommentar avseende socialnämndens reglemente på sida 3) föreslås ett tillägg om detta i ett extra stycke under punkten B äldrenämnden enligt följande.

Äldrenämnden är ansvarig nämnd enligt lagen om bostadsanpassningsbidrag.

Uppdragsersättning

Av punkten C framgår äldrenämndens ansvar för vad som ingår i ansvaret vad gäller olika sakområdena. Av punkten 3 framgår nedan.

3. Kunna ge uppdragsersättning till pensionärsförening eller annan förening/ sammanslutning för fullgörande av sådan uppgift inom äldreområdet som nämnden vill stödja enligt sitt uppdrag och sina mål och får stödja enligt gällande lagstiftning.

Det kan konstateras att ovan punkt inte tillämpas och det finns inte heller någon delegation kopplat till punkten. Vad gäller stöd till inrättningar, organisationer och enskilda och grupper av enskilda som sker via så kallade verksamhetsbidrag, regleras detta via nedan punkt C 2.

2. Kunna ge riktat stöd till inrättningar, organisationer och enskilda eller grupper av enskilda, vilka är verksamma inom äldrenämndens ansvarsområde.

Punkten 3 ovan bedöms därför överflödigt och föreslås därför tas bort från reglementet.

Revidering av reglemente med gemensamma bestämmelser för den politiska organisationen

I dagsläget finns ingen reglering avseende politikerinitiativ i reglementet med gemensamma bestämmelser för den politiska organisationen. Politikerinitiativ följer av den initiativrätt som framgår av 4 kap. 20 § kommunallagen. Av bestämmelsen framgår att varje ledamot får väcka ärenden i nämnden. För att underlätta en enhetlig hantering av politikerinitiativ i kommunens nämnder föreslås en reglering om detta i reglementet med gemensamma bestämmelser för den politiska organisationen. Detta kan jämföras med hur kommunfullmäktige reglerat beredningen för motioner i kommunfullmäktiges arbetsordning. Politikerinitiativ är vanligt förekommande i kommunens nämnder men

hanteringen av dessa kan se olika ut i kommunens nämnder. En enhetlig hantering av medborgarförslagen underlättar då såväl förtroendevalda som berörda tjänstepersoner på förhand vet ramarna för hur initiativen ska hanteras i nämnderna. Detta inte minst då en del förtroendevalda är ledamöter i flera olika nämnder. Utifrån nedan förslag förtydligas bland annat att initiativrätten i gäller i nämnd, att initiativet ska ligga inom nämndens uppdrag och ansvarsområde, att initiativet kan lämnas inför och under ett sammanträde samt i korthet rutinerna för det hela.

Förslag på ny § 8

Politikerinitiativ (initiativrätt enligt kommunallagen)

Ett politikerinitiativ är ett sätt för en enskild ledamot, eller för flera ledamöter tillsammans, att nyttja kommunallagens möjlighet att väcka ett ärende i nämnden. För att ärendet ska kunna väckas vid nämndens sammanträde måste initiativet ligga inom nämndens uppdrag och ansvarsområde. Endast de ledamöter som tjänstgör vid sammanträdet har rätt att väcka ett politikerinitiativ.

Politikerinitiativ kan lämnas inför eller under ett sammanträde. Det är att föredra att initiativet lämnas in före sammanträdet. Om politikerinitiativet lämnas in innan sammanträdet sker det genom att initiativet skickas till nämndens sekreterare. Politikerinitiativ som inkommer innan sammanträdet skickas ut till ledamöter och ersättare tillsammans med sammanträdeshandlingarna alternativt i eget utskick. Politikerinitiativ som inkommer innan eller under sammanträdet behandlas under punkten övriga frågor på föredragningslistan och då tar nämnden ställning om politikerinitiativet kan väckas. När nämnden fattar beslut om att väcka ett politikerinitiativ tar nämnden ställning till om politikerinitiativet ska lämnas för beredning, avslås eller bifallas.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget till beslut medför inga ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Förslaget till beslut medför inga konsekvenser för barn.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse daterad den 24 oktober 2023

1. Kommunstyrelsens reglemente med förslag på ändringar
2. Miljö- och stadsbyggnadsnämndens reglemente med förslag på ändringar
3. Nämnden för arbete och försörjnings reglemente med förslag på ändringar
4. Socialnämndens reglemente med förslag på ändringar
5. Äldrenämndens reglemente med förslag på ändringar
6. Reglemente med gemensamma bestämmelser för den politiska organisationen

Maria Rönnberg
Kanslidirektör/stadsjurist
Stadsledningskontoret

Anneli Sagnérius
Kommunjurist
Juridik- och kanslistaben